POKROK ZÁPADU.

Týdenník politický, poučný a zábavný
pro
ČECHOSLÁVY AMERICKÉ,
podávající nejnovější zprávy nejen z celého světa, ale zvláště ze Velikého Západu Amerického, vychází každého úterka v OMAHA, NEB.

VYDAVATEL A MAJITEL:
EDW. ROSEWATER.
REDAKTOR:
FR. BOL. ZDRŮBEK.

Předplatné na list obnáší i s poštovní zásilkou
$2.20 na rok, **$1.10** na půl roku, a **55** centů na čtvrť roku.
Zasílání DO EVROPY **$3.50** ročně.
Poštovné platí vydavatelstvo samo.

Oznámky v „Pokroku Západu" čtají se v levné ceně a národní spolky platí za své oznámky poloviční cenu.

DOPISY se všech stran milerádi přijímame, avšak nemůžeme uveřejňovati takové, které obsahují osobní stoky neb urážky, an zákon novinářský nám toho nedovoluje, ani na odpovědnost dopisovatele.

Zásilky peněz nechť dějí se na poštovní poukázky, anebo v listech registrovaných, aby bylo jich dodání nám jisté, neb nemůžem za peníze v jednoduchém listu zaslané ručiti. Veškeré obdržené peníze budeme v čísle vždy následujícím kvitovati.

Nadpis dopisů a peněžních zásilek buď:
„Pokrok Západu"
Omaha, Neb.

Omaha, Neb. 8. června, 1875.

Grant promluvil.

Už přes rok naléhaly časopisy a veřejní mužové na Granta, aby se vyjádřil, zdali skutečně chová přání býti po třetí zvolenu za presidenta, a nemohli od něho o věci té dostati ani slova. Konečně Grant nalezl příležitosti vyjádřiti se o věci té. Jak minule jsme se zmínili, přijala rep. konvence v Pensylvanii zásadu, že má se považovati to za zákon, aby nikdo nebyl vícekráte zvolen, nežli dvakráte za presidenta. Na prohlášení to sepsal Grant list generálu Whitovi, předsedovi oné státní konvence. List ten zní následovně:

Gen. Harry White, předsedovi rep.státní konvence v Pensylvanii.

Washington, 29. kv. 1875.

Drahý pane: Po presidentské volbě r. 1872 časopisy nepřátelské ku straně republikánské a ku výkonné vládě jaly se pokřikovati o „césarismu" a o „třetí lhůtě," a vybízely mně, bych své smýšlení o tom vyjádřil. Považoval jsem to za nedůstojné svého úřadu, odpověditi, dokud nepodá se mi otázka ta příslušnou cestou úřední; jinak by to bylo pro mně směšným. Když však teď sbor konvence druhého státu v unii zabýval se touto otázkou, mám za to, že jest čas, abych promluvil.

Předně, já nikdy nehledal úřadu toho ani při druhé, ba ani při první nominaci. K první nominaci byl jsem povolán z postavení životního, kongresem mi ustanoveného za domnělé služby republice, a já v tom postavení si liboval, a rád bych byl v něm setrval, až by kongres mně byl propustil, bych se, podržev stavu a výhod, mohl utéci ve svůj domov klidný a tichý, sproštěn jsa veškerých péčí, které mně až dosud tížily neustále za posledních třináct let. Než namluvilo se mi, že obecné dobro vyžaduje tuto oběť ode mně. A po druhé bez ucházení se s mé strany, byla mi nominace podána delegáty všech států a území od občanů republikánské strany k zvolení čekance určených. Nemohu upříti, že mně těšilo uznání mé snahy při výsledku následujících voleb. Neb za minulá čtyři leta úřadování mého byl takový oheň osobních urážek a pomluv po mně vrhán, vzdor tomu, že jsem povinnostem svým hleděl dostáti co nejsvědomitěji dle mého přesvědčení. Proto mně uznání celého národa těšilo.

Teď ale pro třetí lhůtu nežádám si nominace, jako jsem ji nežádal první. Nechci užíti ani slůvka, bych změnil vůli lidu ku vyjádření a obdržení jich volence. Otázka o počtu lhůt povolených kterémukoli presidentu může býti pojednána slušně co dodatek k ústavě, kde by všecky politické strany se súčastnily, určivše délku doby, aneb počet lhůt, kde by některá osoba mohla býti volitelna pro úřad presidenta. A pokud dodatek podobný nebude přijat, nemůže klásti se lidu jiných překážek ku zvolení jich čekance kteréhokoli. Může státi se v budoucím vývoji dějin země, že změna presidenta proto jen, že byl už osm let v úřadě, mohla by se osvědčiti nešťastnou ano zkázonosnou. Myšlénka, žeby někdo mohl sám sebe zvoliti za presidenta, aneb znovu sebe nominovati, jest směšnou. Je to urážka rozvahy a vlastenectví lidu, mysleti si něco podobného. Každý může zničiti své vyhlídky na úřad, ale nikdo nemůže vynutiti zvolení, ba ani nominaci.

Opakuji, že nejsem, a nikdy jsem nebyl čekancem pro opětnou nominaci. Nepřijal bych nominaci mi podávanou, leda by přišlo to za takových okolností, které by je činily neodvratnou mi povinností — kteréžto okolnosti nezdá se že nastanou.

Přeji konvenci, již předsedáte pro ovládající ji jednomyslnosť a pro výtečnou tyketu ní vystavenou, kteráž doufám bude vítězně zvolena.

S velikou úctou váš poslušný sluha U. S. Grant.

* * *

O dopisu tomto a jeho smyslu pronáší se rozličné teď výklady. Přátelé vlády tvrdí, že tím úplně jest rozhodnuto o třetí lhůtě presidentství Grantova, že president promluvil moudře a dobře. Na druhé straně opět tvrdí se zcela opáčně, že listem tím není rozhodnuto ničeho, ano že Grant právě tím prohlašuje se za opětného čekance presidentství, jelikož připouští jisté okolnosti, kde by bylo nutno zvoliti jej i po třetí. Obratně jest psán list ten, to je pravda, a kdo jej čte bedlivě, může z něho hádati na obě strany, buď ano neb ne. Ano umělou hádankou jest list ten. Grant praví, že „nežádá si nominace, tak jako nežádal ji pro první lhůtu." Z toho lze souditi, že opravdu nežádal prvně, a nežádá teď — ale i to, že jelikož žádal a přijal nominace prvně, žádá i přijme ji teď po třetí.

Dále dí: „Nepřijal bych nominaci mi podávanou — ledaby to přišlo za takových okolností, které by to činily mi neodvratnou povinností." To je přece jasné a zřejmé, že dí, že nechce 3. lhůtu, ale zároveň že by ji přece chtěl a přijal, když by to muselo býti.

Z toho poznáváme, že těžko lze vyčísti z dopisu toho opradovou odpověď zápornou, a že tím otázka o třetí lhůtě Granta není nikterak vyřízena, nýbrž právě do nejlepšího běhu uvedena, a že se o ní budou po celý rok noviny tahati, leda by něčím důležitým byla jinak hádanka tato rozluštěna.

Siouxové ve Washingtonu,

vyjednávání jich s Velkým Otcem o postoupení Černých hor.

(*Pův. pro „Pokrok Západu".*)

Washington 4., '75.

Milý p. redaktore!

Jak jsem vám minulého týdne slibila, sděluji vám vše co jsem zvěděla o těch Indiánech, kteří sem přišli, aby vyjednávali s panem presidentem o tom zlatonosném kraji v Černých horách.

Mluvilo se o tom zde po městě, že sem mají přijíti ti Černohorci indiánští, a všichni jsme se na ně těšili. Konečně přibyli dne 17. května, a toť se rozumí, že jsem se šla na ně také podívat. Podlé podobizen, které jste mi poslal, a za něž vám děkuji, poznala jsem hned, který z nich jest Rudý Mrak a Skvrnatý Ocas. Ty kabáty v Omaze dělané jim ale nesluší, vypadají jako půl ptáka a půl myši, když mají na sobě půl Indiana a půl Francouze. To se mi ti ostatní, co měli své vlastní kabáty, totiž červené pokrývky a pernaté koruny na hlavách, lépe líbili.

Celý první den procházeli se v celé parádě po městě, a na sta lidí a kluků běhalo za nimi, jako za nějakým cirkusem. Když šli naproti nám okolo jednoho domu, seděla u okna v prvním poschodí jistá mladá dáma, která měla vlasy své pověšené na okně a rozčesávala je. Rudý Mrak ji zhlídl a už přiskočil blíže, volaje: "Moc pěkná skvó bílá, umí bráti moc pěkné skalpy. Já bych chtěl takovou skvó." Všichni podívali se do okna vzhůru, a ona chudinka nevěděla si jinak pomoci, nežli se honem spustila záclonu, a bylo divadlu a divení konec.

Komisař indiánský E. P. Smith umístil je v Tremont house, kterýž se ale některým náčelníkům nelíbí, jelikož jest temperenclářský to hostinec, a oni nemohou nic dostat pít, vyjma vodu.

Druhý den odpoledne měli býti úředně přijati před ministrem vnitra. Do síně přišlo mnoho lidí a dám na podívanou, já šla též.

Komisař Smith musel na ně čekati asi dvě hodiny,neb tak dlouho to vzalo, nežli se parádně vyfintili po indiánsku. A přišli konečně celí vyfintění a pomalovaní a mohly jsme na nich nechat oči. Když byli Smithovi představeni, ukázalo se, že žádný z nich nevěděl, proč vlastně sem byli pozváni, nýbrž měl každý z nich nějakou žalobu neb stížnost, a chtěl domoci se odpomožení nešvarům. Smith k nim držel řeč i slíbil jim, že snad "velký otec" bude moci zítra s nimi mluviti. Vláda měla své tlumočníky, a každá delegace měla též své. Já těm Indiánům nerozuměla ani jedno slovo, a to co jsem rozuměla nebylo ani za mák česky. Samé "utu, titi, kaka", a tlumočníci z toho teprvé museli dělati anglickou řeč, abysme tomu mohly rozuměti.

Když Smith dokončil řeč svou, vyvstal Rudý Mrak a povídal dlouho, a hrozil pěstí Smithovi do očí, že jsem měla strach, že ho snad chce zabit. Když to tlumočník přeložil, tu jsme slyšely že povídal, že když chce mluviti něco, že zavolá Velkého ducha (to je prý jejich pámbů) aby ho slyšel že mluví vždy pravdu. Že přišel do Washingtonu, protože bílí muži mu napovídali tolik lží, a on že chce teď sám mluviti s Velkým otcem.

Těm bílým úředníkům se ta jeho řeč nelíbila, ale mlčeli.

Ve středu dne 9. května měli jsme tu slavný den. Rytíři Pythiovi drželi výroční sněm svůj, a po obědě měli veliké procesí městem. Přes 1000 rytířů ze všech končin s mnohými hudbami bylo v průvodu. O 2. hodině šli okolo Bílého domu, a president s tajemníkem Belknapem vyšel na hlavní schody a díval se na průvod. Měl šedý letní oblek a na hlavě vysoký bílý klobouk kasimírový. Měl vousy právě oholené, a vypadal mnohem mladší než jindy. Pan president sejmul klobouk když uniformovaní rytíři kráčeli kolem, a když přejely kočáry, dal zase na hlavu a pozdravoval je pouze po vojansku, a hned na to odešel domů.

Mně se líbila ta jejich hudba, ale ty obleky jsou ošklivé. To je něco jiného, když v Praze Sokolové neb řezníci vyjdou ve své uniformě — a což teprvé huláni a švališaři — ach, už je po všem. Nechme toho a vraťme se k těm Indiánům.

Téhož dne byli náčelníci indiánští předpuštěni k presidentovi. Pan president potřásl každému z nich rukou, a pak jim pověděl, že dnes s nimi nemůže nic vyjednávati, aby prý jen volně mluvili s tajemníkem vnitra a komisařem indiánského odboru, a kdyby nějaké nedorozumění nadešlo, on že to vše bude hledět vyrovnati. Poukázal jich, aby přijímali udání těchto dvou za pravá, bez ohledu na to, co jim jiní úředníci namluvili.

Jenorožec na to odpovídal presidentovi, že jest velice rád že vidí svého velikého otce, a vyprávěl, že on jest majitelem kusu té to veliké země, že však přicházejí bílí muži a chtějí mu jeho zemi bráti. "Můj velký děd, můj otec a já jsme náčelníky. Já jsem náčelník. Já se hlásím, že ta země je moje. Všichni tito, jak je zde vidíte, jsou bojovníci a budou bojovati......"

V tom jej president přerušil, řka, že nepřeje si dnes, aby se o té věci mluvilo. Na to ještě Skvrnatý ohon povídal, že je rád že vidí velikého otce, a že mu má velmi mnoho co pověditi. Taktéž Rudý Mrak se vyjádřil, že by mu bylo velice líto, kdyby velký otec neurčil jistý den, kdy s ním mohou všichni mluviti. A po té vzdálili se Indiáné. Jelikož pak tajemník vnitra Delano nebyl ty dny doma, odloženo vyjednávání až na druhý týden.

Zatím někteří ti Indiáné nechtěli zůstati v temperenčním hostinci kde neprodává se "ohenná voda", a skutečně sebralo se jich sedm pod vedením Rudého Mraka a Skvrnatého Ohonu, a táhli slavně do WashingtonHouse. Na to sekretář Cowen oznámil majiteli Washingtonhouse že za Indiány ty nic platiti nebude, a ti když viděli že nic zadarmo nedostanou, vrátili se opět druhý den k ostatním.

Zatím jsem se dozvěděla od mého Matěje, který vyšuká všecko, co slavná vláda zamýšlí, že je pan president všecky chce poslati z Černých hor někam do Indiánského území, a že by jim třeba nabídnul za odstoupení asi $25.000.

Náčelníci, kteří jsou zde, zastupují asi 25.000 Siouxů, ale mimo těch jest tam ještě někde asi 50 tisíc divokých Siouxů, kteří neposlali žádné zástupce sem, a kdyby prý se bez jich vůle Černé Hory bělochům prodaly, že by prý s oněmi bylo co dělati.

Ve středu na to [26. květ.], nechal je pan president k sobě povolati, aby s nimi vyjednal konečně, co chce na nich. Indiáné přišli v dychtivosti, že velikému otci budou moci si poněkud postěžovati a všecky své stesky mu sděliti.

Sál byl plný diváků když Indiáné přišli. Postavili se kolem presidenta do půl kola, a stáli celou tu dobu. Pohybovali se jako doma, a jeden, když mu přišla dcera Grantova, pí. Sartorisova, do cesty, odstrčil ji, aby mu nepřekážela. Někteří k vůli horku shodili své mokasíny a zůstali bosi.

President mluvil k nim následovně asi:

"Chci Indiánům dnes sděliti něco o tom, proč se přišli, aby si to rozmyslili, ale nechci, aby mi dnes na to něco odpovídali. Já jim byl vždy přítelem a nechci aby se jim ubližovalo. Země, v níž teď žijí, to sami musí uznati, je nedovede uživiti, kdyby vláda je neživila. Smlouvou z roku 1868 bylo jim zaručeno dodávání oděvu na třicet let a výživy jen na 5 let. Pokrmy tedy, které se jim dávaly za poslední dva roky, byly jen tak z milosrdenství kongresu, a může se jim toho vzíti kdykoli bez porušení smlouvy.— Chci teď s nimi něco počíti, co by pro ně i pro jejich dítky bylo užitečným. (Některým se to líbilo a volali hlasitě: ugh! ugh!) Indiáné musí věděti, že bělochů jest o 200kráte více nežli jich v Soustátí. A bělochů přibývá, tak že ůnedle nebude možno zabrániti jim, aby neosazovali se všude po celém Soustátí. Proto měli by Indiáni osazeni býti tam, kde by se mohli uživiti bez pomoci od vlády. Nechci je nutiti bez jejich svolení, aby opustili svou zemi, ale jesti území jižně od toho, kde žijí nyní, a tam jest mnohem lepší podnebí, lepší tráva, více zvěře veliké i malé, dobrá pastva pro zvířata, a mohou tam míti učitele, kteří je budou učiti umění vzdělanosti a sebevýživy.

Letos těžko nám bude zdržeti bílé muže, aby nešli do Černých Hor hledat zlato, a to bude teď rok od roku horší, a mohou z toho povstati boje mezi bílými a Indiány bez zavinění z obou stran. A to by vedlo k tomu, že by se Indiánům nedávaly žádné zásoby, jak dosud. A všemu tomu se chci vyhnouti. Chci aby bylo ohně dobře postaráno za mé doby i za doby mého nástupce pro budoucnosť. Ať si to Indiané rozváží. Nechci, aby dnes něco na to odpovídali, ať se dříve mezi sebou uradí a smluví se pak s tajemníkem vnitra a s komisařem, kteří budou mluviti za mně: To je vše, co jsem chtěl říci."

Indiáné byli velmi mrzutí, že nemohli dnes mluviti s velikým otcem, a bručeli, když byli odváděni do svého hotelu, celou cestu.

Ve čtvrtek se vrátil Delano, a měl hned řízení s Indiány. Delano je oslovil: „Náčelníci a pohlaváři Indiánů Siouxů, těší mne, že vás zde vidím. Byly jste pozváni, byste sem přišli, a vyjednávali s vládou a vaším velkým otcem. Účel tohoto jednání jest vaše blaho a blaho bělochů v Soustátí. Rozumějte a pamatujte vše, co vám chci říci." A teď jim vykládal, že vláda chce, aby šli do Indiánského území, kde je vše mnohem lepší, nežli v Dakotě, a nepůjdou-li, že jim vláda nebude více dávati žádné potraviny, a že budou muset zemříti.

Na to povídal komisař Smith, že vláda jest volna jim dáti $25.-000 za odstoupení území Černých Hor.

Tu povstal Skvrnatý Ohon a pravil:

„Můj otče, já uvážil vše, co mi veliký otec sdělil, a přišel jsem dnes sem dát odpověď. Když lidé úplně rozváží si nějakou věc, jich rozhodnutí by mělo býti dobré. Já udělal smlouvu s generálem Shermanem a gen. Harneym, r. 1868, a nezrušil jsem ji. Já přišel sem abych potřásl rukou a učinil novou smlouvu. Já přišel sem, abych žádal o mnoho věcí. Potřebuju dobrý oděv, jako vy máte oba dva (ukázal na Delana a Smitha). Nuže, když jsem tu byl prvně, president dal mi mou zemi, a já postavil svůj stán na dobré místo, a tam chci zůstati. Já vím, že moje zem je dobrá, neb já jsem dal věci do země a ony vyrostly. Já žádal o pilu, o pluh a jiné věci k farmeření. Můj otče, jedna věc se mi nelíbí. Vaši měřiči přišli, a zatloukli kůly, a to já nechci, to se mi nelíbí. Než, já mám smlouvu v účtě, ale bílí muži, co do mé země přichází, porušují ji. Vy mluvíte o jiné zemi, ale ta není zemí mou, a mně do ní nic není, a já s ní nic nechci míti. Já nebyl zrozen tam, a když tak dobrá, měli byste tam poslati bílé muže, kteří jsou teď v naší zemi, a nechat nás být. (Všichni Indiáni v tom přizvukovali, volajíce: hau, hau, hau!)

Vy pravíte, že nám dáte $25.000 když se vzdáme výhody lovení turů mimo naší reservace. Přidejte ještě $15.000, a my vám dáme ty tury všechny. My přišli sem ve velkém spěchu, a nemohli jsme se uradit s našimi lidmi. Měli byste poslati ještě pro některé muže, abychom se o tom uradili. Povětrnosť je teplá, a kongres nezasedá, až se o té věci lépe uradíme, pak bychom přišli do Washingtonu s 50 náčelníky, a vyjednali bychom to s kongresem. Chtěl bych tu míti ještě jednu poradu, a pak jíti domu."

A když Delano poukazoval na to, že se musí státi co nejdříve nějaké dorozumění, aby se předešlo prolévání krve, vyskočil Skvrnatý Ohon, a rozkřikl se: „Co povídáte o prolévání krve, nelíbí se mi moc. Ta zem přece patří nám a ne bělochům. Místo abyste lákali lidi, by tam chodili, měli byste je potrestati. Vy pravíte, že jste mými přáteli, a oba pravíte, že nemáte žádných peněz, ale kongres dává peníze nám i vám." Dále pravil, že jeho lid tomu neporozumí, že se musí báti svého lidu zrovna tak, jako Delano se bojí novinářů."

A tak nevyjednalo se dnes nic určitého. Indiané se na to uzavřeli do jedné veliké síně v Tremont-house, a vyloučivše i své tlumočníky, jednali mezi sebou, co mají dělati. Druhého dne měli zase přijíti k Delanovi, ale nepřišli. Byli dosud ještě v úřadě.

(Dokončení budoucně.)

Jak to v Čechách chodí.

Není snad národa na světě, ve kterém by byla konservativní strana politická sklesla co do prostředkův, jichž používá proti straně svobodomyslné, tak hluboko, jako u nás. Kdežto přívrženci svobodomyslné strany respektovali různé mínění politické vždy, a k vůli různosti té nikdy se nesnížili k sprostému napadání cti, úvěru a dobré pověsti svých politických protichůdcův, dospěla konservativní strana česká působením klerikalův, kteří v ní mají slovo rozhodující, již mnohem dál. Jako v středověku papeženci všemi zbraněmi napadali každého, kdo se nekořil autoritě papežově, tak i v celém národě strana konservativní vede válku až do vyhlazení proti všem synům národa českého, kteří se nechtějí dáti slepě voditi na provázku ku volebnímu osudí, kteří si nechtějí dáti vnutiti politickou víru,alebrž vlastním politickým přesvědčením svým se spravují. Buď si to sebe obětovnější národovec a sebe poctivější občan, nejde-li slepě za vůdci, jest dán ve psí krutému pronásledování, které nešetří ani rodinného blaha, ani sociálního postavení, ani občanskè výživy, ani dosavádních zásluh, ani skutečné ceny vnitřní, slovem ničeho, alebrž všecko maří ke cti a slávě staročeské politiky, nemající po 15letém provozování jediného kloudného výsledku.

Jak Rieger v klubu poslaneckém poučínal sobě proti poslancům, kteří složili proti jeho přání mandáty své, aby zvěděli vůli lidu a nemuseli sami těžkou zodpovědnost za dosávádní poškození věci naší nésti na svých bedrách, tak sobě počíná nyní již každý staročeský stranník, kdekoliv jen poněkud může sobě schladiti žáhu na politických odpůrcích. Pražské zástupitelstvo obecní okázale při doplňovacích volbách volí do městské rady na místě nejčinnějších avšak svobodomyslných členův, — pouhé stranníky staročeské, bez ohledu na způsobilost dosavade osvědčenou. I poněvadž ústavy a závody musejí na konec politických stranníků přijíti do rukou jedné politické strany a kde se to provésti nedá, tam podkopává se úvěr, aby raději ten který ústav nebo podnik padl a zhynul, než aby v rukou politických protichůdců kvésti měl. Staročeská zuřivost počala rejdy své i v literatuře, a podkopávati se jala i nejvýtečnější literární podniky (na př. Matici Lidu) jen proto, že sama v rukou je nemá.

Co vykonala žurnalistika staročeská ku škodě národa českého z pouhého stranníctví za posledních pět let, bude plniti jednou nejsmutnější stránku dějin našeho zápasu národního a politického. Sloupce časopisů těch změnily se znenáhla v kloaky a smrduté stoky kalu, jimiž smýkán a špiněn každý, kdo nezapsal se tělem i duší straně staročeské. Mužové nejzáslužnější, jichž působení v národě našem českém jednou k veliké cti a slávě jim bude, na př. Dr. Sladkovský, Dr. Škarda, Dr. Julius Grégr, Dr. Čížek, Dr. Edv. Grégr, Dr. Strakatý, ředitel Em. Tonner atd., umělci a umělkyně první velikosti, jako na př.Smetana a Sklenářová; spisovatelé a básníci, jichž jména ještě se stkvíti budou, když už dávno o nynějších žurnalistech staročeských nebude ani slechu: všickni octli se na pranýři, jejž zbudovala u prostřed národa našeho strana staročeská, aby aspoň vzbuzováním hrůzy a ohavnou potupou vynutila na celém národu neobmezenou poslušnost. Věčně domě rozšiřovány nejhanebnější pomluvy o svobodomyslné straně; s vypočítavou zlotřilostí podkopáváno vše, co podnikla; znamení vlastizrády vpalováno na čelo nejšlechetnějším synům této země, a to pro nic jiné, než-li že líbilo se tak někdejšímu poněmčovateli horvatských škol O. Zeithammrovi a notorickému škůdci národa českého, dobrodruhu J. S. Skrejšovskému.

A když již mstivost staročeských vášnivců jedem pomluvy své uštkla každého svobodomyslného muže v národě českém; když orgány Riegra a Palackého rozeštvaly již celý národ tak, že kdokoliv nepřisahá k praporu některých vůdcův, u veřejnosti směle komunistou,petrolejníkem, zrádcem, Jidášem, Švábem odřezancem a čím ještě horším zván bývá, — zbýval rozvzteklené vášni již jen jediný krok: sáhnouti na samý pomník našeho probuzení, na vznešenou budovu NÁRODNÍHO DIVADLA. Deset let sbírány ty groše vdoviny, ty úspory žebráckých mošen, ty krejcary posvěcené potem čestné, poctivé práce, až půl milionu sešlo se "na zdar důstojného národního divadla." S nadšením nevýslovným kladl národ základní kameny, svezené z pamětných českých hor, od vísky k vísce, od města k městu všude plála srdce česká rozkoší nad konečným dovršením velikého díla, které národ dávno připravoval, a teprvé před několika roky skutkem stávati se viděl.

Strana činnosti, která vzala na se starost o zbudování divadla, když strana nečinnosti nijak a nijak nemohla se odhodlati k opravdovému započetí stavby, vzbudila nadšení v lidu pro podnik všem Čechům drahý a posvátný. Sbíráno mnoho let s horlivostí neochabující, a když se již blížil den, kde základní kámen položen býti měl k nádhernému pomníku našeho vzkříšení, tu poprvé závisť strany, jež sama dobrovolně ustoupila v divadelním sboru mužům činným, vyšlehla plamenem, jenž vzbudil malicherné a titěrné osobní hádky o tom, kdo jmenem národa má zaklepati na základní kámen. Výbor zvolil k tomu Purkyni, učence evropského jména a nejstaršího z mužův, kteří první zase po dlouhé době byl českému jménu ke cti a slávě. Závisť těch, kteří neschvalovali započetí stavby, rozdmychala nízkou agitaci pro Palackého proti Purkyni. První to zlozvuk, k němuž brzy měly se přimísiti nové a nové. Ne o zdar věci, o marnivost osobní šlo hned při prvním sporu, jejž vyvolala strana nečinnosti.

Od těch dob tato strana obrovské učinila pokroky. Dnes již nestačí jí závisť, překážení v stavbě, zasypávání výboru výčitkami — ne, dnes jde už o samu zkázu toho díla, jemuž žehnal národ. A zase jsou to proklaté osobní ohledy, marnivost jednotlivců, vládychtivost hrdopýšků, které vedou stranu staročeskou při každém kroku. Poněvadž mladočeský výbor staví budovu nákladnou, která věky přetrvá, jsou staročeské listy pro stavbu lacinou. Poněvadž umělecká stavba jen zvolna pokračovati může, anoť vzdělávání každého kamene mnoho času a práce stojí, vyčítá staročeská strana výboru nedbalost, liknavost atd. Poněvadž při volbě nového výboru sbor volí zase většinu mužův činnosti do výboru, vystupují z něho Staročeši. Co by tam dělali, když nemohou neobmezeně vládnout? Pomáhati v práci tě jim nenapadne, k tomu je tam jiných členů dost. Národ volá se za svědka té neslýchané opovážlivosti, s jakou sbor zvolil většinou mladočeský výbor. Počne hanebná agitace proti sbírkám. Národ nemá již míti žádné důvěry k výboru, když v něm Zeithammer, Jeřábek a jiní lidé podobného druhu nepanují. Staročeská počestnost zavádí nový druh sbírek "pod výminkou", které mají tu výhodu, že i ten největší lakomec, který jak živ na národní divadlo ani krejcarem si nevzpoměl, může nyní směle třeba stovku upsat, poněvadž to činí "pod výminkou" — nesplnitelnou.

Patrno, že již se Staročechům nejedná o zdar, ale o zkázu nár. divadla.

Avšak na tom ještě nebylo dosti. Poněvadž mladočeský výbor opatřiti sobě dovedl 200.000 zlatých z české spořitelny, prohlášen za zrádce národní věci. Po ulicích pokřikováno, že divadlo, to "důstojné národní divadlo", prodáno jest Němcům. Národ štván proti výboru, ať dělal tento co chtěl. Vše bylo ničemné, poněvadž to dělal on; kdyby to samé byl dělal výbor staročeský, nebylo by bývalo zajisté na pochvaly ani dosti místa v staročeských listech. I poctivost výboru uváděna v podezření. Tajemné poznámky o cementu a jiných potřebách stavebních vhozeny tu i tam. Stranníci staročeští mohli dohádati se, že zajisté Skrejšovský a Zeithammer přišli na stopu hrozným nějakým zpronevěřením v pokladně národního divadla. Když ale při veřejné valné hromadě vyzve Sladkovský každého, kdo něco ví o špatném hospodaření výboru divadelního s národními penězy, aby to pověděl výboru tváří v tvář, aby to před národem odhalil, poněvadž tak káže nejen vlastenectví ale i poctivost, — tu byla ta staročeská mužnost hezky zticha, a zůstala tak dlouho pod lavicí, dokud na ni veřejné svědectví nebylo žádáno. Druhý den pokračováno v pomluvách na novo.

Avšak ani to nebyl vrchol staročeského vlastenectví. Národ dočkati se měl ještě horších věcí na svých vlastních synech. Zemský výbor vypsal nedávno konkurs na správu českého divadla a hlásila se celkem dvě družstva: staročeské s Č. Bubeníčkem v čele a mladočeské, jemuž předsedá Dr. Čížek, který do nedávna prozatimné divadlo české sám řídil. Záruky obou družstev zkoumány bedlivě a dlouho u zemského výboru uvažováno, kterému z nich by zemské divadlo mělo býti zadáno. Mezi tím, — bylo to po vyzývavém skandále, jejž Staročeši vyvolali provozováním paskvilu na svobodomyslnou stranu (Rabagas) a ve kterém pak policii dělali svědky proti mladým — udělaly staročeské listy z divadelní otázky otázku politickou, dokazujíce kretinskou logikou svou, že prý zemský výbor musí správu divadla svěřiti tomu družstvu, které náleží k straně v Čechách převahu mající. Jako by divadlo mělo co činiti s politikou a jakoby z výsledku voleb sněmovních následovalo, kdo má řiditi umělecký ústav.

Zemský výbor svěřil správu zemského divadla mladočeskému družstvu, kterému předsedal Dr. Čížek, osvědčený již správce téhož divadla. Mimo to usnesl se zemský výbor, že navrhne sněmu, aby povolil na dostavění národního divadla 300.000 zl.

Zpráva o tom zbavila novináře statočeské poslední špetky rozumu a vlastenectví. Jako furie vrhli se hned na mladočeské družstvo a české poslance. Myšlénka, že se výboru poštěstí dostavět národní divadlo, a že i správu nynějšího divadla budou míti ti nenávidění mladočeši v rukou, dohnala většinu staročeského družstva k šílenosti a v tomto nepříčetném stavu vylíhla se myšlenka hodna Herostrata, vystavěti zcela zvláštní nově velké divadlo, které si budou Staročeši sami spravovati, a k vystavění tohoto divadla za branou pražskou vzíti peníze, upsané na divadlo národní.

A tak se také stalo. Vášnivě vržena nová pochodeň sváru v národ český; lidé, kteří vedou v "Pokroku", "Politice" a "Brousku slovo, rozběhli se s nejrozhodnějšími přáteli svými za čtyři dni až do jedenáctého tisíce zlatých "upsaných", a bylo po všem! Vrtoch J. S. Skrejšovského a jeho souspřežencú překonal všechny předešlé v tak veliké míře, že dosavadní přívrženci jejich v národě ustrnuli nad jeho otrlostí. J. S. Skrejšovský dovedl ještě získati stařičkého Palackého, aby také něco upsal k vůli dobrému příkladu, ale lid již ani tento vějičkou nedal se klamati.

Odstrašující příklad revlastenectví, jež vůdcové staročeští osvědčili v otázce divadelní, zalekl tušim onu většinu, která dosud důvěřivě šla za každým heslem několika nesvědomitých škůdcův naší věci. Doufejme že zdravý rozum, jenž zase jednou v lidu nabyl převahy, vysvobodí jej již trvale z nedůstojné nadvlády několika dobrodruhů politických, kterým se podařilo ovládnouti Palackého, Riegra a tím i onu část národa, která ještě věří v autority tam, kde by měla spolehati se jedině na sebe. ("PODŘÍPAN.")

HLASU JEDNOTY SVOBODOMYSLNÝCH, vyd. od PROF. LAD KLÁCELA vyšlo právě č. 5. roč. 3. v pěknější úpravě nežli dříve. Cena čísla zvýšena na 13 centů. Adresa: Prof. L. Klácel, P.O. Krok, Kewaunee Co. Wis.

Od $5 do $20 DENNĚ: Jednatele se hledají. [illegible]
G. STINSON and Co., Portland, Maine

OZNAMOVÁNÍ! lacino, dobre a systematicky. — [illegible] Geo. P. Rowell and Co., 41 Park Row, New York pro jejich PAMPHLET-BOOK (97. vydaní) [illegible]

PEN and PLOW
[illegible] J. PAYNE LOWE v NEW YORKU [illegible] The Pen and Plow Publishing Company, box 2242 New York.

„Čechův Domov",
hostinec
ve Fremont, Neb.,
založil
ANTONIN JANSA.
Hostinec tento jest zařízen zvláště pro Čechoslovany, [illegible]
Ant. Jansa.

Nejlepší prerijní pozemky v Iowa a Nebraska
na prodej
u želez. společnosti dráhy
Burlington a Missouri River,
na 10letý úvěr na 6% úroků.
JEDEN MILION akrů v Iowa a jižní Nebrasce. [illegible]
LAND COMMISSIONER,
Burlington, Iowa, pro pozemky v Iowa.
Lincoln, Neb. pro pozemky v Nebrasce.

Josef Klima, HOSTINSKÝ
u nádraží v
CRETE, NEBRASKA
[illegible]

KEARNEY'HO
tekutý výtah
BUCHU!
jediný známý lék pro
nemoc Brightovu,
[illegible]
Kearney'ho
VÝTAH Z BUCHU
[illegible]
Sklad 104 Duane Str., New York.
[illegible]
CRANE A BRIGHAM,
jednatelové v
San Francisco, Cal. (4)

Padoucí nemoc hojí se zdarma!
[illegible]
ZDARMA!
[illegible]
PADOUCÍ NEMOC
[illegible]
vyhojí vás,
[illegible]
s lahvičkou na zkoušku.
[illegible]
Dr. CHAS. T. PRICE,
67, Williamstreet, NEW YORK.

Souchotiny se hojí!
Vydavateli „Pokroku Západu".
Ctěný pane!
[illegible]
LÉK na SOUCHOTINY
[illegible]
$1.000.00
[illegible]
Dr. T. F. Burt,
69 Williamst., NEW YORK.

Domov farmerův a ČESKÝ HOSTINEC
Jana Janečka
Schuyler, Colfax Co., Neb.
[illegible]
S úctou Jan Janeček.

NEW YORK TRIBUNE,
„the leading American Newspaper"
[illegible]
The Tribune. New York.

HALL'S
VEGETABLE SICILIAN
HAIRRENEWER
(OBNOVOVATEL VLASŮ.)
[illegible]

Buckinghamova barva na kníry!
[illegible]
R. P. HALL & CO., Nashua, N. H.

AYER-A PILULKY.
(AYERS CATHARTIC PILLS)

[illegible]

AYER-UV VLASOSIL.
(HAIR VIGOR)
Na obnovení vlasů šedých ku živosti a barvě.

[illegible]
DR. J. C. AYER A SPOL., LOWELL, MASS.

C. C. Graves
právník
v Creighton's Block. síň číslo 5
(31) OMAHA, NEB.

AUGUST WEISS
KONSULÁRNÍ JEDNATEL
[illegible] v Chicago, Ill.,
číslo 510 na 12. ulici,
mezi ulicema Farnam a Douglas,
OMAHA, NEB.
směnky a úvěrní listy
[illegible]
Dědictví a jiný majetek
[illegible]
LÍSTKY na LODĚ
[illegible]

DOBRÝ LÉK PRO NEDOBRÝ ŽALUDEK!
ČLOVĚK SVÝM VLASTNÍM LÉKAŘEM
FRAZIER'UV VYTEČNÝ LÉK!
[illegible]
"Frazier's Root Bitters,"
[illegible]
G. W. FRAZIER,
Cleveland, Ohio
[illegible]

Nejlepší anglický list
UMĚLECKÝ A VĚDECKÝ
S VYOBRAZENÍMI
SCIENTIFIC AMERICAN
[illegible]
Patenty. [illegible] MUNN & CO., 37 Park Row, N. York. [illegible]

ORIENTAL TEA COMPANY,
obdržíte obratem pošty 1 libru výborného čaje Oolong, Young Hyson, English Crackfast, Japan neb Mixed, takového, jaký obyčejně prodává se v malém po $1.30 až $1.50 libra.

Je to skutkem ne vesměs známým, že novým upravením pošty malé zásilky zboží mohou se zaslati za velmi nízké výlohy levněji, než-li po Express. Cena lib. čaje jest pouze 8 ctů.

New York & Oriental Tea Co. používá této výhody zvláštní, a rozesílá svým odběratelům po celém Soustátí nejlepší čaje, které se kdy dovezly sem

ZA CENY VE VELKÉM.

Pohnútky, proč byste měly objednati čaj svůj od New York and Oriental Company, jsou:

1. Poněvadž společnost ta drží jedině čisté a nesfalšované druhy čaje. Je známo, že ohromné množství tak zvaných čajů jest sfalšováno listím z vrby a jiných stromů ano i zrnky písku, kousky olova a pilinami z ocele, a bývá barvený všelijak a prodávaný za čistý čaj. Za to míle kupec od New York & Oriental Tea Company novým spůsobem málo známým odkrýti přítomnost sfalšování čaje, a společnost ta bude hleděti udržeti svoji dobrou pověsť tím, že nebude prodávati nic jiného, než-li jako dosud

PRAVÝ, ČISTÝ ČAJ!

2. Poněvadž naše majetnost nás uschopňuje, abychom importovali za hotové ve velkých zásobách, a tak můžeme prodávati za levné ceny. Kupujeme všecky čaje naše v přístavech Číny a Japonska, a tak uhospodaříme mnohé výlohy na prostředníky a útraty.

3. Poněvadž jsme zavedli nový systém obchodní, novou ideu. Neb tím nepotřebujeme výdělek prostředníka a překupníka, a dáváme jej kupujícím, posílajíce přímo na každou adresu ty nejlepší druhy čaje za cenu ve velkém.

4. Poněvadž *Velkou potřebou doby nám* jest dobrý a laciný čaj, a chtějíce potřebě této vyhověti, je to ve váš prospěch, byste si objednali ihned od nás čaje.

Viz náš ceník:
[illegible]
Adresa:
NEW YORK ORIENTAL TEA COMPANY,
30 Vesey Street, N. Y.